

Jaar begint met innamestop door fenol

De inname van water uit het Lekkanaal voor de productie van drinkwater is tussen 5 en 10 januari stopgezet. Uit continue-metingen van Rijkswaterstaat (RWS) bleek dat er via het Duitse deel van de Rijn een hoge concentratie fenol in het Lekkanaal terecht is gekomen. Door de metingen van RWS kon de inname tijdig worden stopgezet zodat er geen vervuilende stoffen in het drinkwater terecht zijn gekomen. RIWA gaat aangifte doen bij de politie in Noordrijn-Westfalen en heeft opgeroepen om drinkwaterbronnen goed te beschermen en vervuilers aan te pakken.

Het persbericht dat RIWA op 8 januari 2015 uitbracht is door verschillende landelijke en regionale media opgepikt. In oktober 2014 werd er ook al fenol gedetecteerd in de Rijn waarna de inname 7 dagen werd gestopt. Het was dus de tweede keer in korte tijd dat dit gebeurde, wat ook een reden was om er de aandacht op te vestigen. De *Wasserschutzpolizei* van Noordrijn-Westfalen doet nog onderzoek naar de oorzaak van deze vervuiling. Het hoogst gemeten gehalte fenol in de Rijn bij het grensmeetstation Lobith was maar liefst 86 µg/l.

Eerste stappen naar tweede herziening prioritair stoffenlijst

Op 12 augustus 2013 werden de Kaderrichtlijn Water (KRW) en de Prioritaire Stoffenrichtlijn (EQSD) gewijzigd en kwamen er 12 nieuwe prioritair stoffen bij voor het Europese waterbeleid (zie ook [Nieuwsbrief 4](#)). Sindsdien heeft de Europese Commissie gewerkt aan een voorstel voor een eerste aandachtstoffenlijst (*watch list*). Nu worden ook de eerste stappen gezet voor de volgende herziening van de prioritair stoffenlijst. RIWA heeft medio januari deelgenomen aan de tweede vergadering van een technische expertgroep die deze herziening mede voorbereid. We gaan onze meetgegevens inbrengen zodat ze in dit proces kunnen worden meegenomen.

In goede samenwerking met Vewin heeft RIWA gewerkt aan [de inzet voor het nu ingang gezette herzieningsproces](#). Onze inzet leunt op drie kernpunten:

1. Het gebruik van de drinkwaternorm voor gewasbeschermingsmiddelen en hun metabolieten in bronnen;

2. Het gebruik van de streefwaarden uit het Europees Rivierenmemorandum (ERM) voor nog niet-gereguleerde stoffen;
3. De selectie van stoffen voor het herzieningsproces die deze normen en streefwaarden hebben overschreden in rivieren waaruit drinkwater wordt bereid.

In het herzieningsproces worden momenteel waarden afgeleid voor drinkwaterbronnen gebaseerd op humaan toxicologische gronden. Dit leidt tot spanningen met de normen uit de Drinkwaterrichtlijn (DWD) waarbij bijvoorbeeld ook rekening is gehouden met het voorzorgsbeginsel. Waterbedrijven hechten veel waarde aan het voorzorgsbeginsel vanwege de onzekerheid over de potentieel schadelijke gevolgen van de aanwezigheid van (een mix van) stoffen in drinkwater en de invloed op de perceptie van de klant. Daarnaast moet ook de doelstelling uit de KRW om de zuiveringsinspanning te reduceren worden meegenomen bij het afleiden van normen.

Meetgegevens spelen rol in herziening EQSD

Het technisch inhoudelijke werk wordt uitgevoerd door het *Joint Research Centre* (JRC) van de Europese Commissie met ondersteuning van de EU-lidstaten. Voor de selectie van stoffen wordt ingezet op twee sporen: prioritering op basis van model uitkomsten (op basis van wat we weten van productie en gebruik) en op basis van meetgegevens. Stoffen die op basis van modelberekeningen en/of gemeten concentraties de PNEC's (*predicted no effect concentration*) overschrijden krijgen een hoge plaats in de rangschikking. Naarmate de PNEC vaker in tijd en ruimte in minimaal vier lidstaten overschreden wordt krijgt een stof een hogere rangschikking. RIWA heeft erop aangedrongen dat eenzelfde aanpak voor drinkwater relevante stoffen wordt gebruikt, met als toetsconcentraties die uit de DWD. Binnen de technische expertgroep is hier positief op gereageerd. Artikel 7 lid 3 van de KRW noemt het reduceren van zuiveringsinspanning als doel en de drinkwatersector doet inspanning op basis van de DWD. Dus de mate waarin oppervlaktewater de normen uit de DWD overstijgt (zuiveringsinspanning) kan als prioriteringscriterium worden gebruikt. RIWA stelt haar meetgegevens voor dit onderdeel ter beschikking aan JRC en spoort andere waterbedrijven, waaronder de ondertekenaars van het Europees Rivierenmemorandum, aan om hetzelfde te doen. De monitoringgegevens moeten in maart zijn aangeleverd, zodat begin september 2015 de rangschikking gereed kan zijn.

